

[Elisabeth Bruun Olesen]

Denne betragtning er VS 100 pct. enig i, men efter at have læst regeringens forslag tillader jeg mig at konkludere, at de mange forstående ord om de gældstyngedes situation er tomme, og at ordet »synes« ikke synes at have så meget bund i virkeligheden.

Forslaget fra regeringen betyder ikke ret meget i kroner og øre for det enkelte menneske, og i forhold til, hvor stort problemet er, synes jeg næsten, man kan tillade sig at sige, at det er en hån mod disse folk.

Komiteen for Studiegældsramte har regnet ud, at forbedringen efter skat er meget lille. Den har lavet nogle konsekvensberegninger, der siger, at ved en socialindkomst fra 100.000 kr. op til 170.000 kr. er forskellen pr. måned efter skat i intervallet plus 3 kr. til plus 168 kr., mens der er en negativ forskel i intervallet fra 185.000 kr. og opefter. Dette er graverende, også selv om tallene ikke skulle stemme til punkt og prikke. Det må vi selvfølgelig have opklaret under udvalgsarbejdet.

Forslaget indebærer, at studiegældsramte fortsat skal leve på et meget lavt niveau, og at der kun skal ske eftergivelse i helt håbløse situationer.

VS mener, at regeringen burde have bekymret sig mere om og have været mere optaget af at finde en reel løsning, der var nogle flere penge i til de enkelte, end at bekymre sig så meget, som man også har gjort her, om, at nogle få kunne tænkes at misbruge systemet og nogle andre få, der har betalt, kunne tænkes at føle sig forfordelt.

Jeg har siddet og tænkt på under denne debat, at jeg aldrig har hørt en debat, hvor hensynet til dem, der har gjort noget rigtigt, har vejet så tungt. Enhver forbedring, vi vedtager i Folketinget, er en forbedring for fremtiden, som også de, der har betalt i fortiden, kan glæde sig over. Ved alle andre love vejer det synspunkt ikke nær så tungt, som det gør i denne sag.

Jeg følger, at det er en fantastisk moraliseren, som om man inderst inde tror, at de folk, der ikke har betalt deres studiegæld, i virkeligheden er lidt skyld i det selv. De kunne bare have gjort som andre og have betalt. Den holdning kan jeg ikke lide. Jeg mener ikke, at de gældstyngede er en uendelig hob af mennesker, der bare snyder staten, overhovedet ikke.

De Radikales forslag er langt bedre end regeringens, men som SF var inde på, mener

vi, det er upræcist. Man kan ikke rigtig finde ud af, hvor meget den enkelte skal tilbagebetale, før vedkommende kan siges at være gældfri.

SFs forslag er det mest præcise i forhold til de Radikales og også det mest vidtgående: debitorer skal simpelt hen betale af i en 10-årig periode, og beløbet, der skal betales, er 15 pct. af den del af indkomsten, der overstiger højeste dagpengesats. Herefter eftergives gælden.

Vi mener, at det er det princip, der harmonerer bedst med VS' principielle holdning til gældssaneringen, som er, at en gældssanering, der batter, skal indeholde en rentesanering, så renterne bringes i overensstemmelse med de billige statslån, at ingen gældsramte skal tvinges til at betale af på sin studiegæld i over 10 år, og at tilbagebetalingen skal tage sit udgangspunkt i, at den færdiguddannede i tilbagebetalingsperioden skal kunne opretholde en rimelig levestandard. Vi mener, at en rimelig levestandard er, når skyldneren når op på en indtægt eller et levestandardniveau, som svarer til gennemsnittet af en faglært arbejders.

SFs forslag er det, der når længst i forhold til det, vi mener, og derfor vil vi selvfølgelig helst tage udgangspunkt i SFs forslag, men mener, at SFs i kombination med de Radikales forslag kunne være et godt udgangspunkt for at handle.

Aldrig har jeg været så enig med en socialdemokrat som i dag. Hr. Erling Olsen sagde, at vi har pligt til ikke bare at drøfte tingene. Jeg har kun siddet i Folketinget i tre år. I de tre år har vi diskuteret SU og gældssanering fem eller seks gange, og hver eneste gang har alle sagt en masse flotte ord, men der er aldrig truffet en afgørelse. De gældssanerede er lige så gældstyngede, som de var, da jeg startede, ja, nogle af dem har det faktisk meget værre.

Jeg mener, vores diskussion i dag bør være sidste indlæg i debatten, før der handles, og før principperne fastlægges. Jeg var meget glad for, at hr. Erling Olsen gav SF ret i, at man ikke skal trække i mere end 10 år. Det synes jeg er rigtigt.

Jeg er lidt mere betænkelig, når man vil op på 25 pct. i stedet for SFs 10 pct. Det betyder, at en, der har en indtægt på 200.000 kr., skal betale 23.200 kr., og det kan i enkel-